

keesvandewetering

zestig jaar tekenen en schilderen

keesvandewetering

beeldend kunstenaar

Colofon

keesvandewetering

ZESTIG JAAR TEKENEN EN SCHILDEREN

Hardcover, 512 pagina's

ISBN 978 946 512 685 2

Uitgave: Uitgeverij Brave New Books

© 2024 Tekeningen, aquarellen, schilderijen,
tekst, fotografie, vormgeving en uitgave:

Kees van de Wetering

Redactie: Marco van Trierum

www.keesvandewetering.com

Een aantal afgebeelde tekeningen en schilderijen in dit boek is eerder gepubliceerd in het kunstblad Palet van Uitgeverij Arti (Alkmaar).

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij digitaal, elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Voortwoord

Dit boek is een overzicht van mijn creatieve ontwikkeling vanaf 1964 tot en met 2024. De 456 werken in dit boek geven een goed overzicht gedurende zestig jaar tekenen en schilderen.

Het maken van tekeningen en schilderijen ontstaat uit een behoefte om te creëren en het zichtbaar maken van mijn fantasiewereld.

Op jonge leeftijd was mij al duidelijk dat ik die weg moest inslaan.

Niet gehinderd door enige kennis en ervaring maakte ik mijn eerste tekening in 1964, op de leeftijd van 15 jaar. Met veel zelfstudie ontwikkelde ik al snel mijn teken- en schildertechnieken en kennis van materialen.

De overgang naar professioneel begon vier jaar later in 1968 met de start van een studie van vijf jaar aan de Academie van Beeldende Kunsten in Rotterdam. De begeleiding en vorming gedurende de jaren op de academie waren vooral gericht om professioneel om te gaan met creativiteit.

Nu begrijp ik waar ik toen mee bezig was en kan ik het ook omschrijven en benoemen. Zo blijft het leerproces alsmaar doorgaan en ben ik uiteindelijk de schilder geworden die ik al was.

Kees van de Wetering

inhoud

4	COLOFON	
5	VOORWOORD	
7	INHOUD	
9	BIOGRAFIE	
10	VROEG WERK	1964
18	KUNSTACADEMIE	1968
34	FRAGMATIC ART 1	1972
46	WOONVORMEN	1974
54	GRAFISCH REALISME	1975
105	FRAGMATIC ART 2	2000
106	IT'S FLAMINGO TIME	2000
109	LA ROUTE DU SOLEIL	2000
116	HOLLANDS GLORIE	2001
165	TULIPA	2006
188	L'ANIMAL	2007
193	CHAPEAU	2007
208	THE COLOR OF AFRICA	2008
245	COVRA	2010
252	BELLA ITALIA	2011
262	HET GEZICHT VAN	2012
294	CONTRAST	2014
341	WAS GETEKEND	2019
355	INNOVATIE	2020
373	NATURALIS	2021
393	VIVA ITALIA	2022
407	VEGETATIE	2023
429	WATER	2024
439	ILLUSTRATIES	
471	OVERZICHTEN	
511	EPILOOG	

Biografie

Geboren op 26 december 1949 in Rotterdam-IJsselmonde.
Woont en werkt in Zierikzee (Zeeland).

Volgde de Academie van Beeldende Kunsten te Rotterdam van 1968 t/m 1974. Kreeg les van o.a. Otto Dicke, Peter Blokhuis, Kees Franse, Klaas Gubbels en mentor Krijn Giezen. Diverse grafische opleidingen.

‘Vanaf 1971 maak ik schilderijen waarin ik het onderwerp in beeld- en kleurelementen vertaal. Een werkwijze of stijl, die het best te omschrijven is als fragmatisch.

Het fragmenteren van het onderwerp in beeld- en kleurelementen heeft alles te maken met compositie en ordenen. Door te abstraheren ontstaat er tevens ruimte voor eigen creatieve oplossingen om het onderwerp te vertalen naar het platte vlak.

Zo kan ik alle beeldelementen een plaats geven en ontstaat er een eigen vertaling van het onderwerp met een speelse compositie van vlakken die doorlopen en verspringen.

Zo is uiteindelijk mijn eigen handschrift ontstaan dat ik gebruik in diverse onderwerpen en technieken.’

Vroeg werk

1964

Eén van mijn eerste potloodtekeningen maakte ik op vijftienjarige leeftijd. De tekening is uit 1964, gemaakt op school, naar een voorbeeld en vervolgens kreeg je daar een cijfer voor, zo ging dat in die tijd. Het is de enige tekening die nog bewaard is gebleven uit mijn schooltijd.

In de figuurstudie, getekend in dat zelfde jaar met houtskool, is al te zien dat ik verder wilde met tekenen. Het is een niet voor de hand liggend onderwerp. Waarschijnlijk maakte ik deze tekening naar een foto in de krant.

Op de toenmalige U.L.O. in Ridderkerk was er één lesuur tekenen per week, met een echte tekenleraar! Uiteraard had vooral dát lesuur mijn interesse. Hoewel ik mij geen enkel advies kan herinneren, heb ik uit die periode het buitentekenen wél leren waarderen. Zo ging ik regelmatig zelf buiten schetsen in de omgeving van Ridderkerk.

Nog thuiswonend, met zakgeld, tekende ik vooral met potlood en Oost-Indische inkt. Van andere tekenaars of schilders wist ik weinig. Wel las ik een boekje over Vincent van Gogh.

Geïnspireerd door van Vincent van Gogh, maakte ik in die tijd ook studies van handen en voeten.

Muziek speelde ook een belangrijke rol, de opkomst van de popmuziek met de Beatles, de Stones, Kinks en Moody Blues was geweldig om mee te maken. Nog steeds schilder ik met muziek op de achtergrond, van klassiek naar pop. Vaak als ik een oud nummer hoor, zie ik nog bepaalde tekeningen voor me. Andersom, als ik een oud schilderij zie, dan hoor ik in mijn hoofd de muziek uit die enerverende tijd.

1964 / Stad. Potloodtekening, 28 x 38 cm.

1964 / Figuren. Houtskooltekening, 39 x 28 cm.

1965

De allereerste kleine olieverfschilderijen ontstonden een jaar later in 1965. Aanleiding was dat broer Arie van de Wetering een penseel en tubes olieverf (zwart en wit) had aangeschaft. Hij probeerde een zeegezicht te schilderen en daar bleef het ook bij. Vervolgens kocht ik zelf mijn eerste tubes olieverf.

Uit 1965 zijn twee doekjes bewaard gebleven, een stadsgezicht naar een foto én opmerkelijk, gelijk al een eerste abstracte fantasie-stad. Het is tevens mijn eerste schilderijtje met een paletmes.

1965 / Stad. Olieverf, 21 x 23 cm.

1965 / Stad. Olieverf, 23 x 17,5 cm.

1966

In 1966, op zeventienjarige leeftijd, maakte ik een aantal schilderijen, meestal klein van formaat, naar van Vincent van Gogh, bedoeld als studieobject. Ik wilde ervaren waar hij als schilder mee bezig was. Door zelf te schilderen kreeg ik inzicht hoe hij het onderwerp vertaalde naar zijn eigen handschrift. In deze jaren tekende en schilderde ik vaak met klasgenoot en vriend in de kunst, Jan (Levity) Peters.

1966 / Studie naar een schilderij van Vincent van Gogh. Olieverf, 25 x 19 cm.

1967

Veel van mijn tekeningen van de omgeving van Ridderkerk zijn eigenlijk oefeningen in techniek, zoals het toepassen van perspectief en het aanbrengen van grijs tinten met zacht potlood, soms met vegen of met krassen. Ook leerde ik dekwit (gouache) gebruiken. Twee potloodtekeningen zijn bewaard gebleven uit mijn beginperiode.

Goed is te zien dat de inzet er wel was, maar dat het nog ontbrak aan techniek.

1967 / Atelierschets van schoonzus Henriëtte.

Het eigen atelier was niet meer dan een hoekje op de zolder van het ouderlijk huis in Slikkerveer, maar het was wel de plek waar ik van alles zelf probeerde te ontdekken. Zoals portretschetsen maken van o.a. schoonzus Henriëtte.

1967 / Ridderkerk. Potloodtekening, 19 x 27 cm.

1967 / Ridderkerk. Potloodtekening, 32 x 24 cm.

Het pointillisme als schilderij had ook even mijn aandacht. De schilderijen van o.a. Paul Signac vond ik een mooie vertaling van landschappen. Iets grof van toets én licht van kleur en uitstraling.

Zover ik mij kan herinneren heb ik één schilderij gemaakt in de stijl van het pointillisme, een landschap met een paar huizen in Hendrik-Ido-Ambacht. De belangrijke les van dit schilderij was het consequent blijven aanbrengen van de kleine schildertoetsen.

Indonesische vrouw

Een beeldje van houtsnijwerk, voorstellend een Indonesische vrouw met hoofddoek, stond in het ouderlijk huis jarenlang op de schoorsteenmantel. Samen met nog veel meer voorwerpen, overgebleven uit de periode dat het gezin Van de Wetering vier jaar in Jakarta woonde. Mijn eerste stappen waren op de legendarische Willem Ruys, op de heenreis naar Indonesië in 1951.

Op zoek naar onderwerpen besloot ik om van dit kleine beeldje een groot olieverfschilderij te maken. Ik zag het al helemaal voor me. Iets geheimzinnig en met mooie bruine en blauwe kleuren.

In één middag stond het erop, alleen..., het was mislukt. Het was te hoog gegrepen, wat nu?

Na de teleurstelling bleef nog één optie over, het doek wilde ik opnieuw gebruiken. Met een paletmes kon ik alle olieverf er nog afschrappen en zie daar, een geweldig schilderij met een geheimzinnige uitstraling.

Het allereerste 'kwartje' was gevallen. Ik besepte voor het eerst dat ik het idee moest loslaten om een 'mooi' schilderij te maken. Door het om te draaien, dus juist niet mooi te schilderen, konden veel interessante schilderijen ontstaan.

1967 / H.I. Ambacht. Olieverf, 60 x 50 cm.

1967 / Indonesische vrouw. Olieverf, 50 x 70 cm.

1968

Het tekenen en schilderen kwam nu in een stroomversnelling. In rap tempo maakte ik schilderijen en tekeningen in diverse stijlen, met een vleugje Van Gogh, Dali en Picasso.

Vaak met onderwerpen dicht bij huis, zoals een zelfportret of nogmaals een Indonesische vrouw naar het houten beeldje. In deze eerste jaren schilderde ik vooral portretten, figuren en landschappen met olieverf.

Tijdens één van mijn bezoeken aan (Zeeuwse) oma Willeboordse, maakte ik een potloodschets van haar. Binnen de familie was ik toen blijkbaar de enige met creatieve ambities, dus keek men daar enigszins van op. In die tijd kreeg ik ook belangstelling voor andere kunstenaars, zoals Rembrandt, Monet, Gauguin en Modigliani.

Het schilderij Fantasiafiguren (rechtsonder) is mijn eerste schilderij dat ik verkocht. De potloodschets op pagina 17, was 'mijn' vertaling van het Indonesische beeldje, met een surrealistische achtergrond. Goed is te zien de vooruitgang met de werken van 1967. Het zoeken naar een eigen handschrift was nu écht begonnen.

1968 / Zelfportret. Olieverf, 31 x 40 cm.

1968 / Oma Willeboordse. Potlood, 24 x 31 cm.

1968 / Indonesische vrouw. Olieverf, 50 x 60 cm.

1968 / Fantasiafiguren. Olieverf, 80 x 100 cm.

1968 / Indonesische vrouw. Potloodtekening, 22 x 26 cm.

Kunstacademie

1968 / Academie van Beeldende Kunsten en
Technische Wetenschappen in Rotterdam.

1968-1974

1968

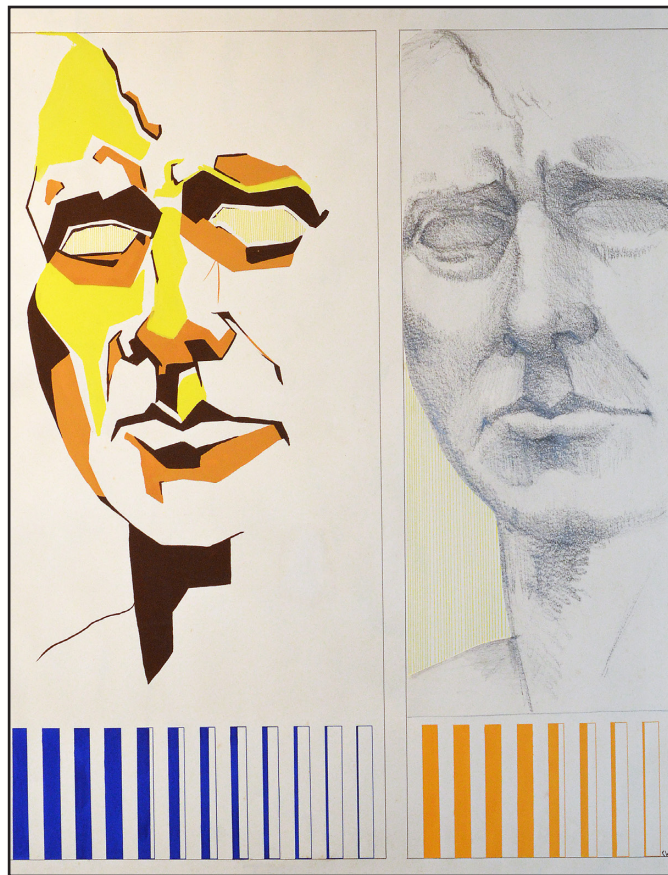
En ineens is daar de mogelijkheid om in te schrijven bij de Academie van Beeldende Kunsten te Rotterdam.

Met wat eigen werk voor een intakegesprek én een aantal dagen tekenen op de academie, word ik toegelaten tot de avondopleiding. In vier jaar tijd, van de eerste tekening in 1964, naar de vijfjarige HBO-opleiding beeldende kunst in Rotterdam. Voor het eerst ook aanwijzingen en adviezen van professionele kunstenaars, met o.a. modeltekenen bij Otto Dicke, schilderen bij Kees Franse, Peter Blokhuis en Klaas Gubbels.

Na het eerste oriënterende jaar, met diverse technieken, zoals met klei werken, kies ik voor de richting tekenen, schilderen en ontwerpen.

1968 / Fantasiekop van klei, 50 cm. hoog.

1969 / Studie naar Romeins gipsbeeld. Gouache/potlood, 50 x 60 cm.

Vooral de drie jaar modeltekenen met bruin contékrijt of –syberisch krijt bij Otto Dicke is een geweldige leerschool. Veel geleerd van die tekenmeester uit Dordrecht. Uit die periode zijn gelukkig twee tekeningen bewaard gebleven, het zijn klassieke studies naar een kop van gips. Van de koper van bovenstaande tekening ontvang ik veertig jaar later een bericht. Hij is nog steeds blij met de tekening.

1969

Na vier jaar zelf proberen de geheimen van het tekenen en schilderen te doorgronden, brak de tijd aan van vijf jaar op de kunstacademie met honderden medestudenten. De kans om veel kennis en ervaring op te doen zie ik als een uitdaging.

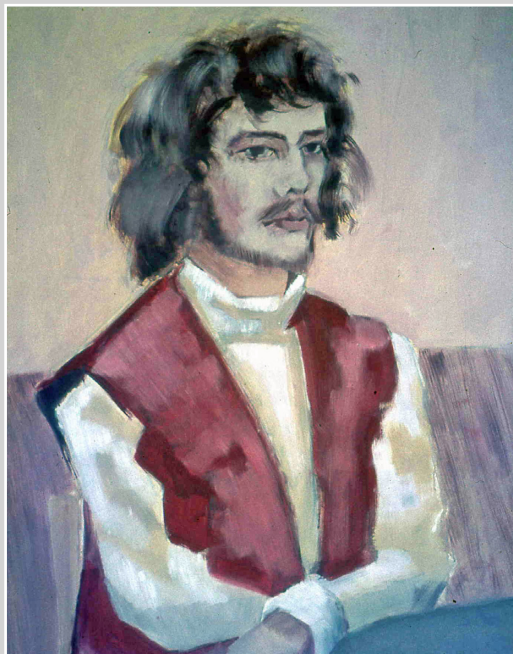
Het werk dat studenten op de academie maken, wordt vanzelfsprekend beïnvloed door de docenten.

Eind jaren zestig is het een trend om vooral organisch te schilderen.

Zelf schilder ik veel meer met een vlakkenverdeling.

Dat kon men niet waarderen. Zo viel de academie als broeinest van creativiteit toen voor mij wat tegen.

Op de academie maak ik jarenlang tekeningen en schilderijen in meerdere stijlen. Zowel realistische als meer geabstraheerde werken.

1969 / Academie portretstudie. Olieverf, 80 x 100 cm.

1969 / Zelfportret als beeldhouwer. Olieverf, 80 x 100 cm.

Vanaf 1968 ontstaan meerdere grotere doeken van het formaat 80 x 100 cm, met geabstraheerde vormen en primaire kleuren. Inspiratiebron voor dit schilderij is een zelfgemaakt beeld van klei (pag. 19), uit het eerste academiejaar. In een kort (wit) spijkerjack, kon men mij toen uittekenen.

1969 / Fantasieportret. Olieverf, 50 x 60 cm.

Het schilderen van portretten en figuren is een dankbaar onderwerp, soms naar een krijttekening van een model, maar meestal met fantasie vormen. Het uitgangspunt bij deze schilderijen komt duidelijk naar voren, het gebruik van primaire kleuren. Het is nog zoeken naar techniek en vorm, vaak met vlakken en soms met lijnen.

1969 / Fantasieportret. Olieverf, 50 x 60 cm.

Krachtige en duidelijke beeldtaal zijn kenmerkend voor deze serie schilderijen. In dit schilderij zijn opnieuw de vormen te zien van de tekening van het Indonesische beeldje op (pag. 17). Voor al de schilderijen teken ik vooraf op het doek de basislijnen met houtskool.

1970

Aanleiding voor dit experimentele schilderij is de tentoonstelling van Salvador Dali in museum Boijmans van Beuningen in 1970 in Rotterdam en de schilderijen van Hieronymus Bosch.

Mijn aandacht tijdens deze eerste academiejaren gaat vooral uit naar het onderzoeken en schilderen in meerdere stijlen. Leerzaam, maar ook verwarrend.

Duidelijk zichtbaar is de invloed van Dali en Bosch, het schilderij is een echt drieluik zoals Bosch schilderde omstreeks 1500.

De drie figuren zijn vertalingen in olieverf naar eigen modeltekeningen.

1970 / Drieluik. Olieverf, 125 x 70 cm.

1970

1970 / *Kruisbeeld*. Potlood, 23 x 22 cm.

Klassieke onderwerpen, zoals het Laatste Avondmaal, de Kruisiging en de Kruisafname zijn door veel kunstenaars geschilderd. Bekende voorbeelden zijn o.a. Rembrandt, Rubens en Dali. Mijn visie wil ik vastleggen op grote, monumentale doeken.

De potloodschets dient als voorstudie, een fantasie opzet met hoekige vormen en vlakken.

Het schilderij is het eerste in een groter formaat. In de achtergrond is wat surrealistische invloed zichtbaar.

Het schilderij is verkocht aan een particulier naar aanleiding van het allereerste artikel over mijn werk in een regionale krant in Ridderkerk (pag. 496).

1970 / *Kruisiging*. Olieverf, 80 x 120 cm.

1971

1971 / *Stilleven met kan. Olieverf, 60 x 50 cm.*

Twee schilderijen uit dezelfde periode, geschilderd op de academie. Eveneens een klassiek onderwerp, het stilleven, maar dan met een eigen vertaling in sterk vereenvoudigde vormen, zoals een theepot, steelpan, zaag, flessen, kannen en fruit.

De grove structuur wordt bereikt met paletmes en olieverf in meerdere lagen. Goed te zien dat de achtergrond wordt meegenomen in de compositie.

Deze onderwerpen schilderden we op de academie ook met gouache, met oude scheermesjes of stukjes karton.

De koffiepauze op de academie is op de benedenverdieping, waar we even kunnen ontspannen met o.a. muziek van Led Zeppelin, loeihard door de hele academie.

1971 / *Stilleven met zaag. Olieverf, 50 x 50 cm.*

1971

Nog een typisch academiewerk, een vergroting van een detail van een voorwerp. Ongetwijfeld was dit het centrale thema voor de hele groep schilders die zich hierop kon uitleven, ieder op zijn eigen wijze.

Het schilderij is bewust uitgevoerd in bruintinten, zoals andere schilderijen weer met felle primaire kleuren. In deze jaren zijn er regelmatig colleges over kleurenleer, compositie en perspectief.

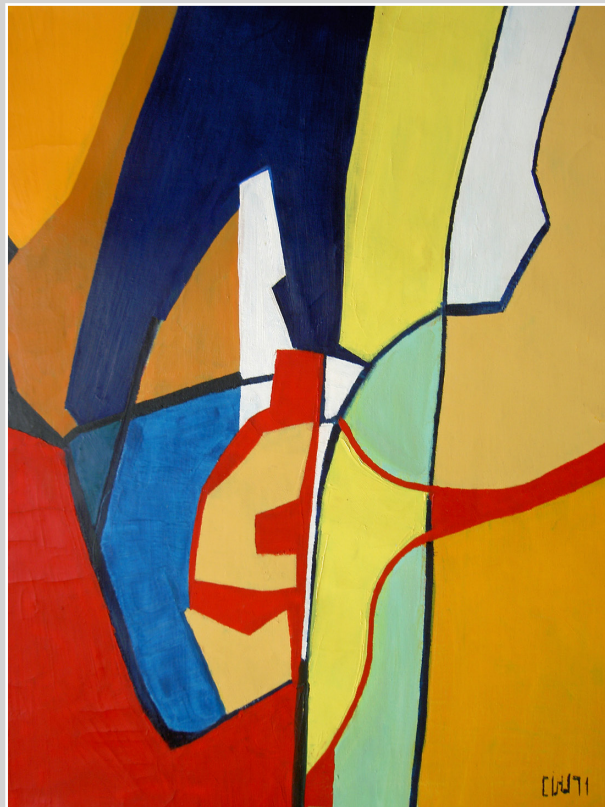

1971 / *Zadel (detail)*. Olieverf, 48 x 58 cm.

1971 / *Abstract*. Olieverf, 42 x 50 cm. ►

Twee schilderijen die onmiskenbaar studies zijn naar abstracte vormen. Toch zijn in de doeken nog steeds figuren te ontdekken.

In het schilderij hieronder heb ik het doek zelfs omgedraaid, in een poging om het minder realistisch te laten uitkomen. In beide schilderijen op deze pagina zijn duidelijk verticale vormen te zien, afgewisseld met lijnen en vlakken.

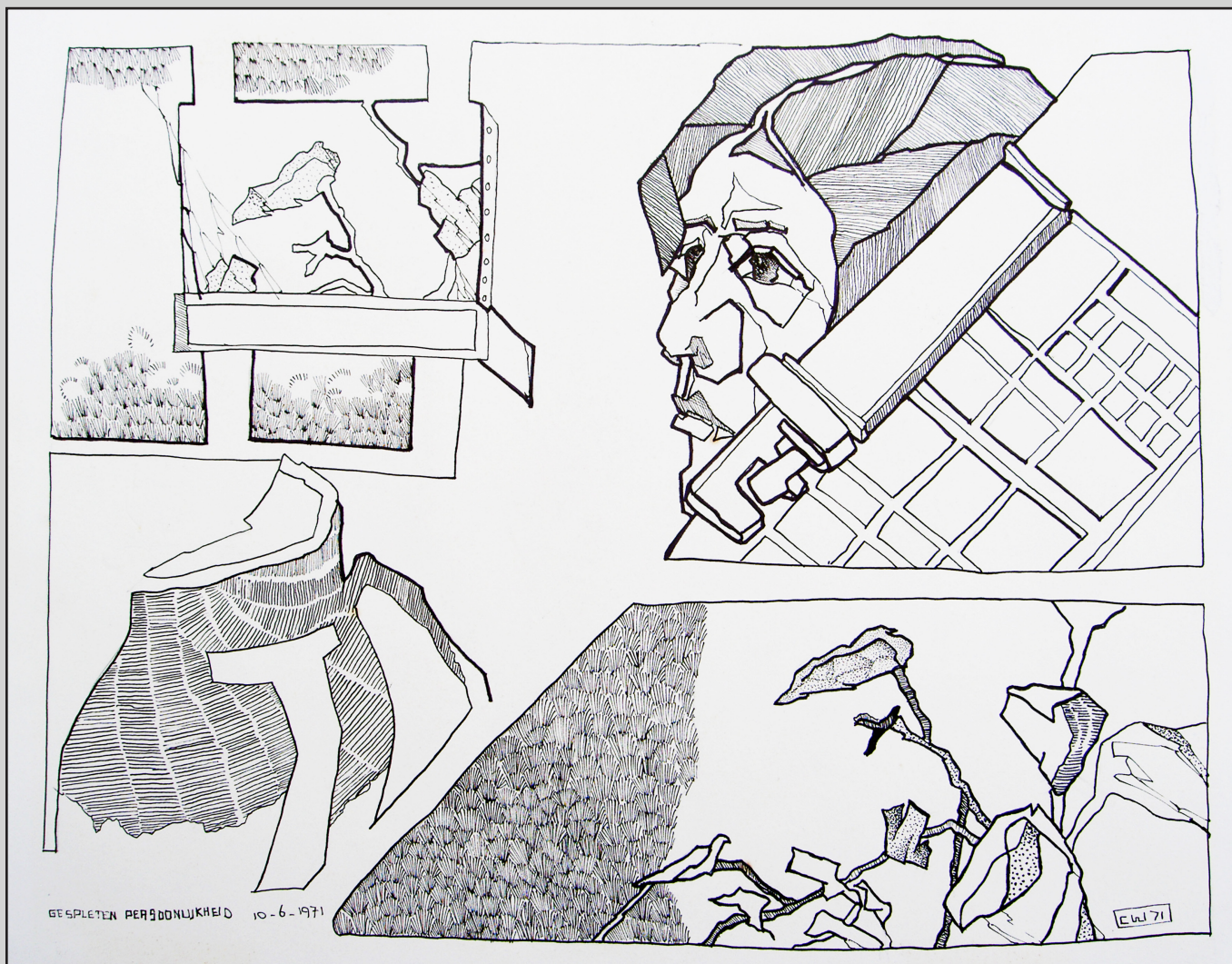

1971 / *Abstract*. Olieverf, 45 x 55 cm.

1971

Mijn eerste pentekening maakte ik in 1966.
Het is eenvoudig materiaal, maar geweldig om mee
te werken.
Deze techniek komt dan ook regelmatig terug om
nieuwe ideeën uit te proberen.

1971 / Schilder/typograaf. Pentekening, 31 x 24 cm.

Een pentekening naar een eigen schilderij uit 1968, (zie foto pag. 16 en 472) met een klassiek gegeven, de schilder en zijn model. Maar vooral een oefening om te zoeken naar een nieuwe vertaling van het onderwerp.

1971 / Schilder/model. Pentekening, 31 x 24 cm.

1971

Tijdens een vakantie op Ibiza gaan tekenblok en pen natuurlijk mee. Van de vele schetsen is er één bewaard gebleven, maar die geeft wel een goed beeld van de sfeer die ik probeer vast te leggen.

1971 / Buiten schetsen in Ibiza-stad.

Een aantal doeken van het formaat van 60 x 50 cm schilder ik in Nederland, naar aanleiding van de schetsen op Ibiza. Van die schilderijen zijn alleen twee dia's bewaard gebleven.

1971 / Ibiza. Pentekening, 31 x 24 cm.

1971 / Ibiza. Olieverf, 60 x 50 cm.

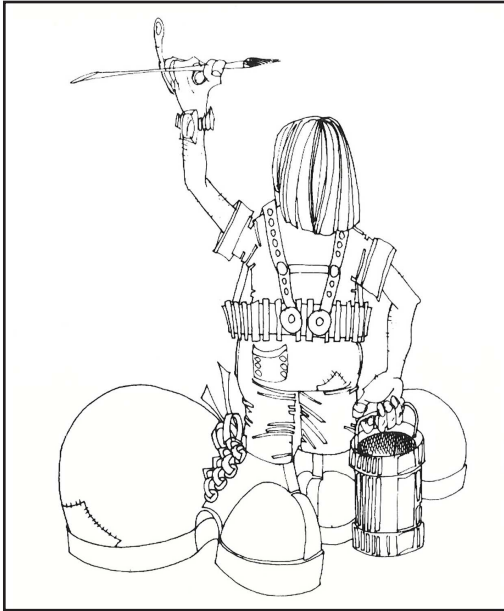

1971 / Ibiza. Olieverf, 60 x 50 cm.

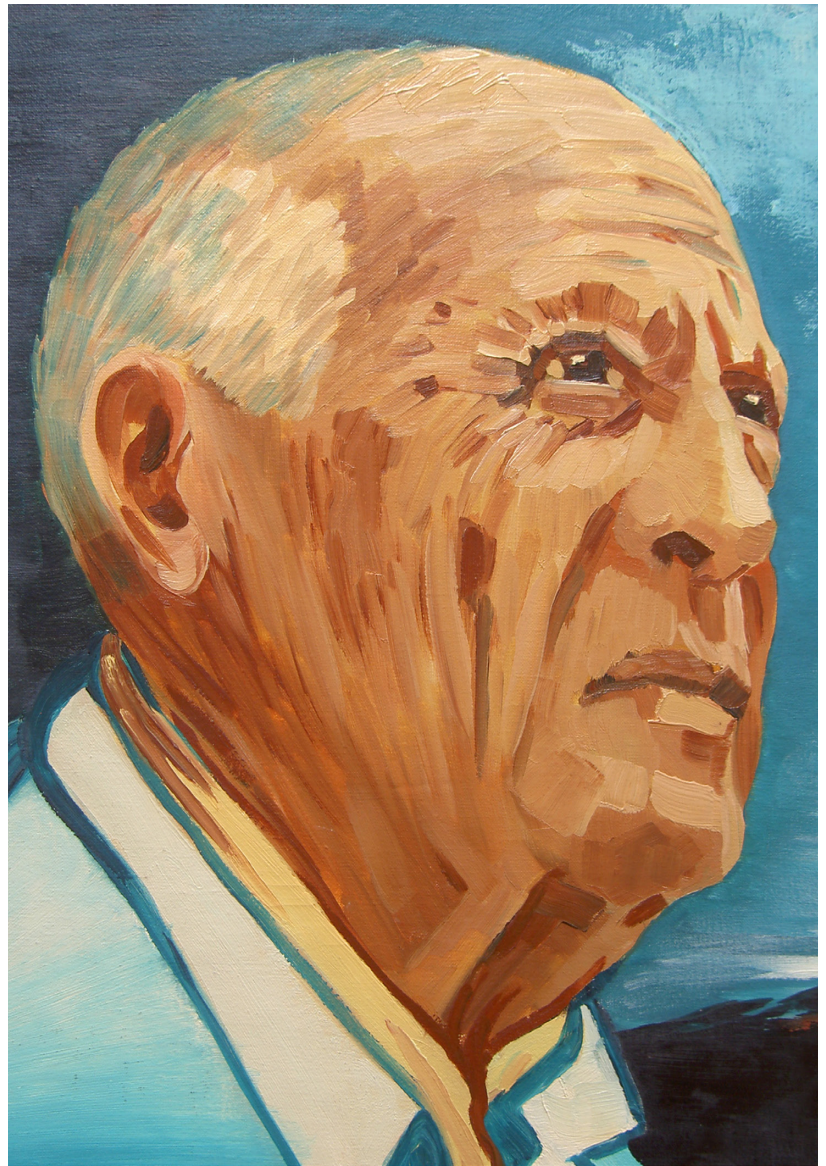
In de zomer van 1971 moet ik de kunstacademie voor een jaar verlaten. Militaire dienstplicht (na drie jaar uitstel).

Na het behalen van alle rijbewijzen voor vrachtwagen, zit ik de dienstdienst uit in Seedorf, Duitsland. Aardig detail, de eerste lichting met lang haar.

Ook als militair ben ik actief met tekenen, zoals wenskaarten, strips, presentatietekeningen en defensie emblemen.

1971 / Seedorf, striptekening (zelfportret) als soldaat.

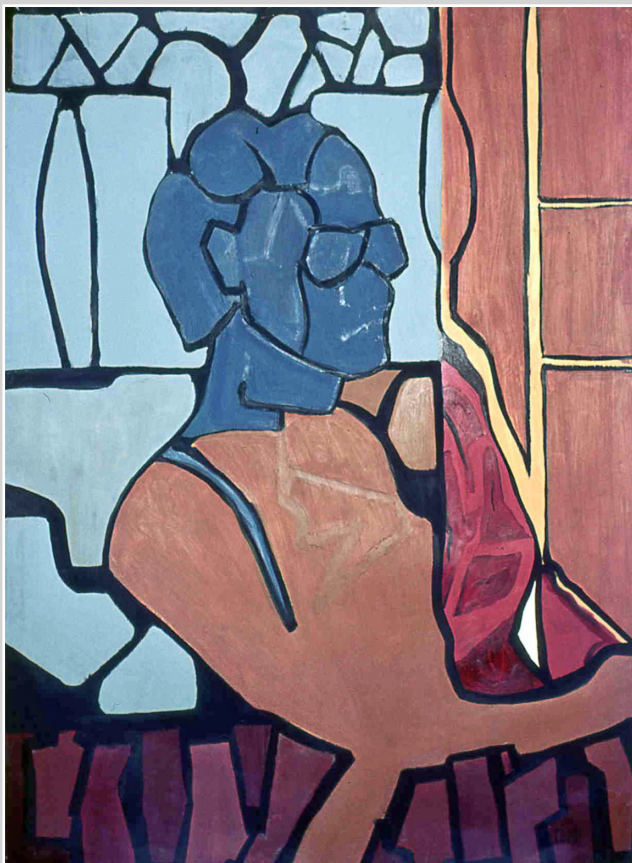

1971 / Portretstudie van Picasso. Olieverf, 36 x 50 cm.

1971

Twee olieverfstudies op papier naar model.
Deze werken schilder ik in het atelier van de academie
in Rotterdam (zie foto op pag. 18).

Op de rechterpagina mijn vertaling van het bekende
olieverfschilderij van de Franse schilder Jean Auguste
Dominique Ingres, 'Het Turkse bad' (1862).

1971 / *Figuur 1*. Olieverf, 80 x 100 cm.

1971 / *Figuur 2*. Olieverf, 80 x 100 cm.

1971 / *Het Turkse Bad* (naar Ingres). Olieverf, 80 x 80 cm.

1972

Vanaf 1972 gaat de productie flink omhoog. Grote en kleine schilderijen, opdrachten, academiewerken en vrij werk in verschillende stijlen.

Maar in 1972 heb ik mijn eigen stijl definitief gevonden, het abstraheren en in het bijzonder het fragmenteren van het onderwerp in beeld- en kleurelementen.

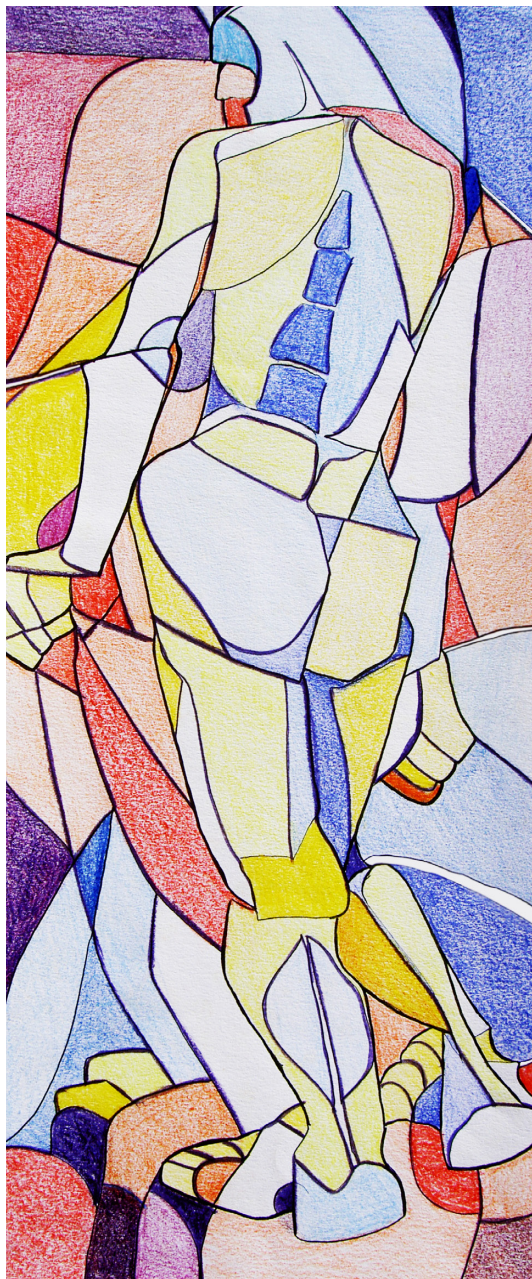

1972 / Model. Olieverf, 60 x 70 cm.

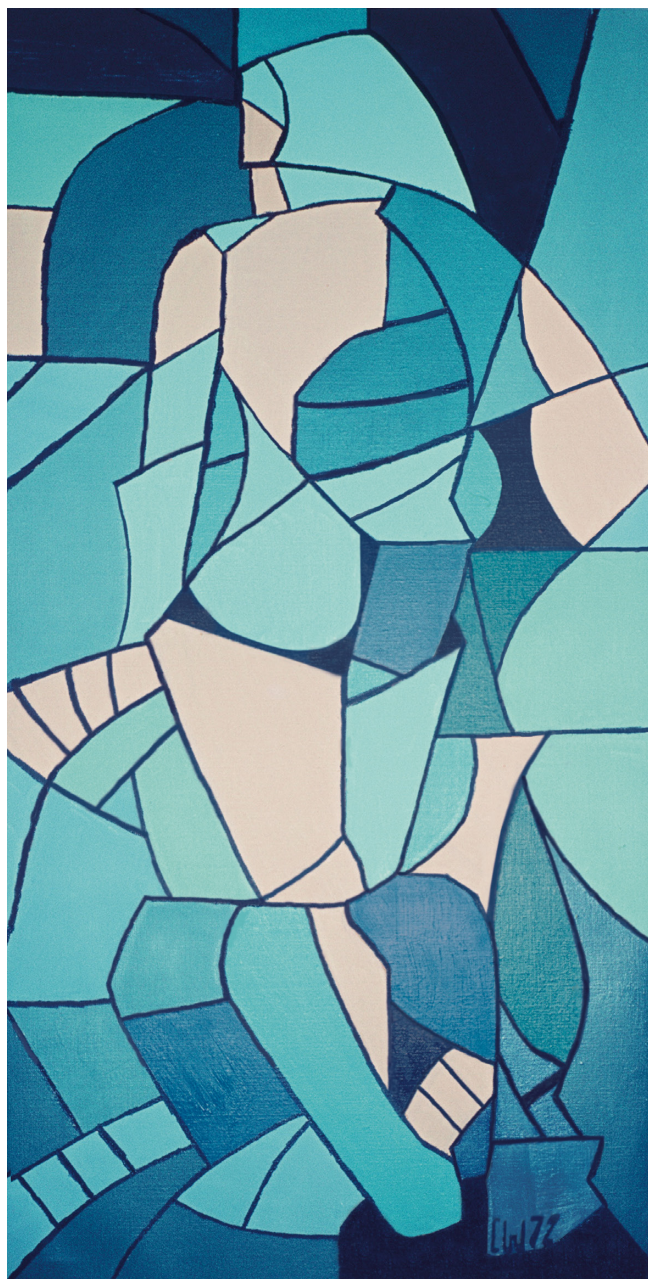

1972 / Model. Olieverf, 60 x 70 cm.

Fragmatic-art 1

1972 / Voorstudie. Kleurpotlood, 23 x 44 cm.

1972 / Model. Olieverf, 40 x 60 cm.

1972

Vijf losse doeken, samen een groot vijfvlak vormend, geïnspireerd op de monumentale compositie van 'Het Laatste Avondmaal' van grootmeester Leonardo Da Vinci. Mijn grootste schilderij tot dan toe.

Een geweldige uitdaging om de vormen van dertien figuren om te zetten naar mijn eigen fragmatistische wijze van vlakverdeling.

De abstracte gebogen vormen in de achtergrond maken het vijfvlak tot één geheel. Ook in dit schilderij zijn de primaire kleuren geel, rood en blauw het uitgangspunt.

Sinds 1972 is dit schilderij op maar één expositie te zien geweest. Het is nog altijd in eigen bezit en behoort nu tot mijn 'museumstukken'.

1973 is een zeer productief jaar, want het eind-examenjaar 1974 naderde.

Eén van mijn eerste schilderijen van het formaat 150 x 150 cm, is het doek 'Kruisafname'. Een schilderij als vervolg op de 'Kruisiging' in 1970 en 'Het Laatste Avondmaal' in 1972. Zo kan ik drie klassieke onderwerpen in mijn eigen stijl vastleggen op grote, monumentale doeken.

Van dit schilderij is in al die jaren het schilderslinnen een paar keer van het spieraam afgehaald en weer opnieuw opgespannen. Daardoor is het schilderij inmiddels iets kleiner geworden.

1972 / Het Laatste Avondmaal. Olieverf, 200 x 78 cm.

1973

1973 / *Kruisafname*. Olieverf, 140 x 150 cm.

1973

Een belangrijk jaar in mijn ontwikkeling als schilder. In 1973 werk ik veel met de primaire kleuren geel, rood en blauw en ijsblauw, kraplakrood en wat jaren 70-oranje.

Duidelijke voorbeelden zijn de drie modelschilderijen 'La Femme', 'La Madame' en 'La Modelle'. Ook deze schilderijen zie ik als sleutelstukken in mijn ontwikkeling als schilder.

'La Modelle' is een schilderij van 150 x 150 cm, een doek met een monumentale uitstraling, gemaakt

naar een eigen modeltekening met contékrijt. De schilderijen zijn bedoeld om het eindexamenjaar in te gaan. Maar de docenten van de academie beslisten helaas anders.

Het was voor mij in 1973 een grote teleurstelling dat juist de Academie voor Beeldende Kunsten, de creatieve ontwikkeling niet stimuleert, maar juist tegenwerkt.

Woonvormen wordt het nieuwe thema voor mijn eindexamenjaar (pag. 46).

1973 / *La Femme*. Olieverf, 65 x 80 cm.

1973 / *La Madame*. Olieverf, 75 x 80 cm.

1973 / *La Modelle*. Olieverf, 150 x 150 cm.

1973

De volgende tekeningen en schilderijen maak ik ter voorbereiding voor het eindexamenjaar met het nieuwe thema én een andere schilderijstijl.

De typisch Hollandse landschappen in de omgeving van Ridderkerk zijn terugkerende onderwerpen. Dijkhuizen op de bovendijk en aan de benedendijk. Vaak met de molen van Rijsoord of Ridderkerk.

Het onderwerp leg ik vast met honderden kleine fragmenten. Het geheel komt realistisch over, terwijl alle vormen geabstraheerd zijn.

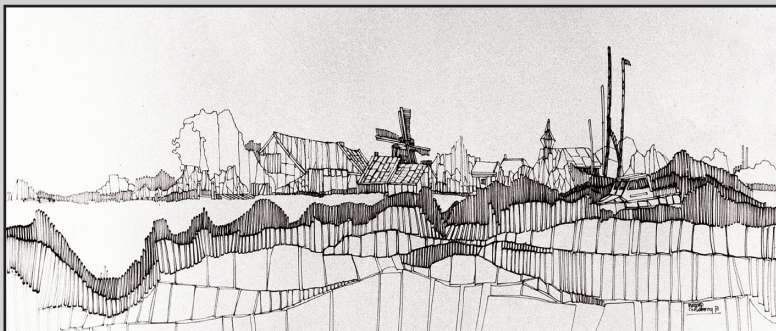
Het schilderij 'Ridderkerk' (pag. 41), is voor mij een belangrijke mijlpaal waarbij opnieuw het 'kwartje' valt.

De eerste opzet mislukte totaal, dus alle verf er afschrappen is dé oplossing. Dus door juist niet mooi te schilderen, ontstaat een mooi schilderij met een verticale structuur.

1973 / Rijsoord. Pentekening, 29,7 x 42 cm.

1973 / Rijsoord. Pentekening, 42 x 29,7 cm.

Geïnspireerd door Rembrandt, schilder ik mijn eigen 'oude meester'. Het schilderij, als sleutelstuk, behoort nu tot mijn 'museumcollectie'. Van het onderwerp 'Ridderkerk' heb ik later nog een aantal werken gemaakt, o.a. een zeefdruk, aquarellen en schilderijen met acrylverf, (pag. 43, 228, 229, 230, 231).

1973 / Ridderkerk. Olieverf, 100 x 80 cm.

1973

Door jarenlang buiten te tekenen is het Hollandse landschap voor mij een belangrijk thema geworden. Binnen dit kader schilder ik in 1973 in het atelier o.a. de schilderijen 'Dordrecht' en 'Dijkhuizen', met bruine, gele en grijze kleuren als herfst-kleurenpalet.

'Dordrecht' is één van de weinige schilderijen met een donkere contour om de kleurvlakken, wat een sterk glas-in-lood effect teweegbrengt.

1973 / Dordrecht. Olieverf, 100 x 80 cm.

Hieronder de enige zeefdruk met het thema 'Ridderkerk' als onderwerp. De drukvormen teken ik met een kroontjespen en Oost-Indische inkt. Gedrukt in een kleine oplage in twee kleuren.

1973 / Ridderkerk. Zeefdruk, 42 x 32 cm.

1973 / Dijkhuizen. Olieverf, 100 x 80 cm.

1973 / Stilleven. Olieverf, 60 x 70 cm.

Dit stilleven, met een krukje als onderwerp, is grof geschilderd met penseel; het is de afsluiting van het vierde jaar op de kunstacademie in Rotterdam.

Een typisch academie schilderij, maar wel met sterk vereenvoudigde vormen en sobere kleuren. Ook het toepassen van de Gulden Snede is goed te zien. Een schilderij met een duidelijke invloed van docent Klaas Gubbels.

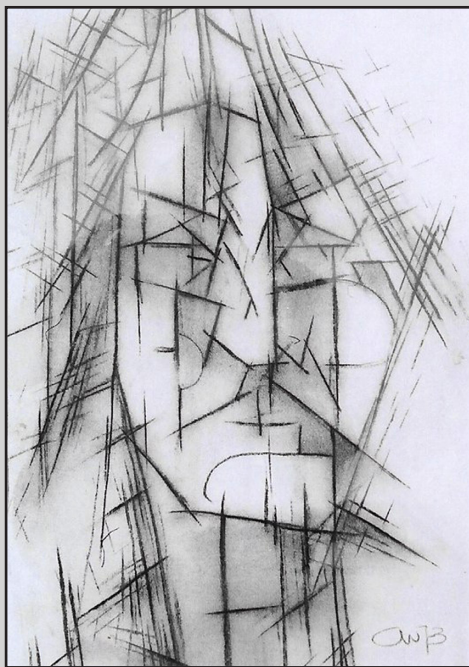
1973

Begin 1973 teken ik deze pentekening van een kruisiging, als voorbereiding voor een groot monumentaal schilderij van twee meter hoog.

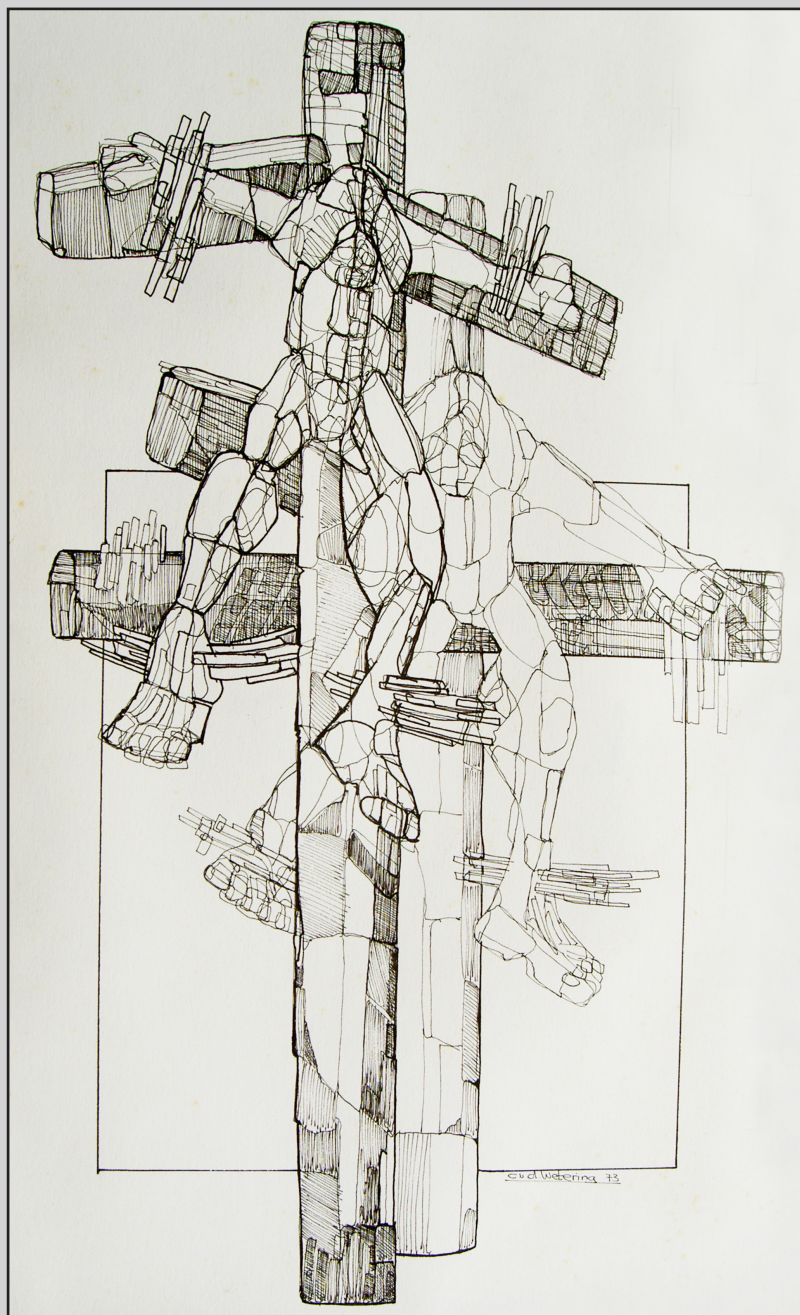
Het is er niet van gekomen, ik moet aan de slag met het nieuwe thema voor het examenjaar.

1973 / Kruisiging. Pentekening, 20 x 32 cm.

Fantasie portret met strakke lijnen, een studie naar het kubisme.

1973 / Portret. Siberisch krijt, 30 x 40 cm.

1974

Toch nog kans gezien om nog één pentekening te maken tijdens het examenjaar met een fragmentarische oplossing.

Met pen en inkt, zonder schets, het model in één keer op papier.

Waarschijnlijk in een verloren uur op de academie, zomaar ergens in een lokaal waar studenten met modeltekenen bezig waren.

1974 / Model. Pentekening, 21 x 28 cm.

1974

September 1973 tot en met april 1974 is mijn laatste jaar op de academie en tevens het eindexamenjaar.

Met begeleiding van beeldend kunstenaar en mentor Krijn Giezen ontstaan ongeveer tien olieverfschilderijen en tekeningen met een meer grafisch realistische uitstraling.

Het atelier waar ik toen werkte was o.a. een dependance van de academie, het voormalige 'Henkes' pand, in Delfshaven in Rotterdam.

De schilderijen afgebeeld op pagina 41 en 42 zijn de inspiratiebron om dit onderwerp verder uit te werken.

'Woonvormen' is eigenlijk de beste omschrijving van het thema.

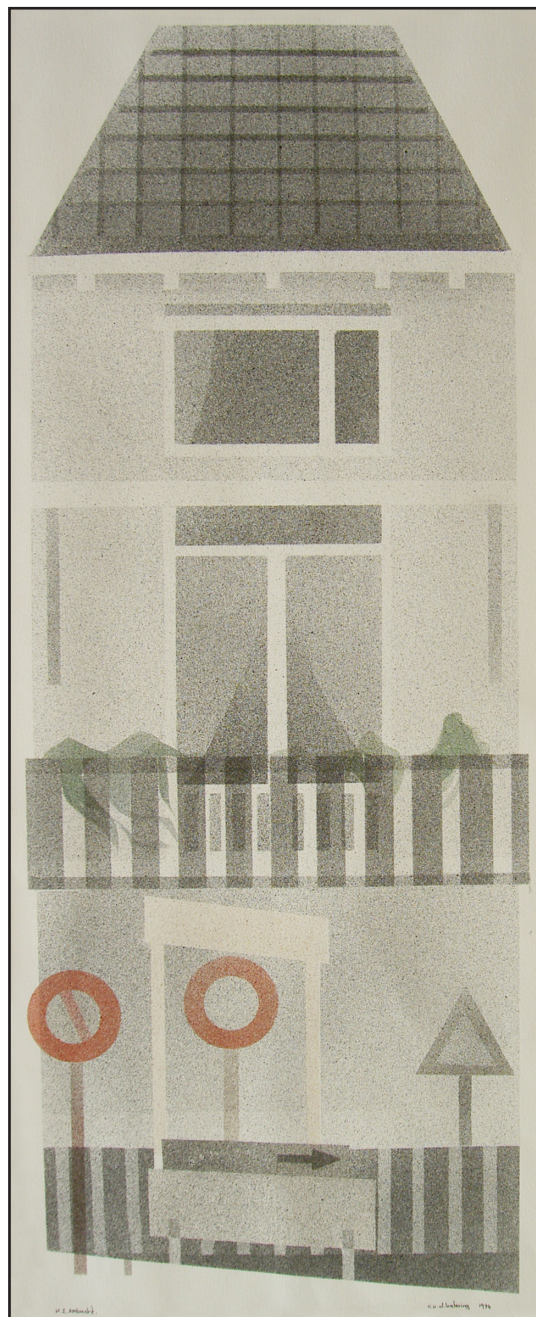
Zoals dijkhuizen, bovendijk- en onderdijk woningen, galerijwoningen, winkelpanden enz. Allemaal onderwerpen in de omgeving van Ridderkerk, waar wij toen woonden.

Een pentekening, gemaakt met Oost-Indische inkt, een zeef met tandenborstel en karton als masker, is de nieuwe techniek én de start van een nieuwe serie werken.

Een fraai smal hoekpand in Hendrik-Ido-Ambacht, met verkeersborden, is het onderwerp voor dit eerste werk.

Zoals deze oude huizen gelegen in een bocht van de Ringdijk. Ook het kleurenpalet veranderde drastisch. Bruin, blauw,

Woonvormen

1974 / Hendrik-Ido-Ambacht. Pentekening, 23 x 57 cm. ►

Aan de slingerende dijk van Slikkerveer naar Ridderkerk, langs de rivier de Noord, gelegen tegenover Kinderdijk, staan veel kenmerkende dijkhuizen.

Groen, bruin en grijs zijn de nieuwe basiskleuren die ik gebruik in de schilderijen.

In de strakke vormen en vlakken is de grafische benadering duidelijk te zien.

Een aanpak die later nog sterker zal terugkomen.

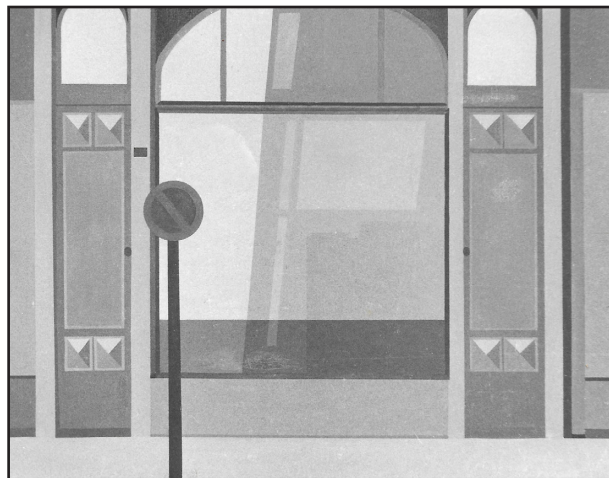

1974 / Dijkhuizen,
Slikkerveer.
Olieverf, 80 x 100 cm.

1974

Een foto gemaakt in het atelier in Zierikzee, waar ik schilder aan het schilderij van de voorgevel van een winkel in Rotterdam. Grote strakke vormen zijn de kenmerken van dit schilderij.

Tijdens één van mijn eerste exposities bij de Zeeuwse Kunstkring in Middelburg is dit schilderij verkocht. Tegen de muur staat al een aantal schilderijen gereed voor de expositie bij Kunstzaal Zuid in Rotterdam.

1974 / Winkel, Rotterdam. Olieverf, 125 x 100 cm.

De schilderijen in het examenjaar zijn geschilderd in het atelier van de academie én in het atelier in Zierikzee.

De voorgevel van een winkel in Rotterdam is het grootste schilderij uit de examen serie. Helaas is de foto niet in kleur.

In de jaren zestig was hoogbouw de nieuwe norm, de kenmerkende blokkendozen verrezen ook in Ridderkerk. Mijn interesse ging vooral uit naar de terugkerende verticale- en horizontale vormen van de galerijwoningen.

De ruwe begroeiing, onderin het schilderij, vormt een mooi contrast met de strakke vormen erboven.

1974 / Flatgebouw, Bolnes. Olieverf, 100 x 100 cm. ►

1974

Het laatste academiejaar was enerverend, maar ook verwarrend. Wisselend schilderen in het atelier in Delfshaven, in diverse lokalen in het academiegebouw en in het atelier in Zierikzee.

Steeds meer zelfstandig werken. Alleen nog contact en overleg met mentor Krijn Giezen.

1974 / Zierikzee. *Olieverf, 100 x 100 cm.*

Halverwege het examenjaar verhuisde ik naar Zierikzee. De randstad maakte plaats voor het landelijke Zeeland.

Met in de familie van vaders kant een Zeeuwse oma (zie tekening op pagina 16), geboren in 1895 in Serooskerke op Walcheren, was de zomervakantie vaak in Zeeland. In zekere zin dus terug naar mijn roots in Zeeland.

Vanaf januari 1974, woonde en werkte ik in Zierikzee. De woonkamer fungeerde vooralsnog als atelier. Oude huizen en straatjes in Zierikzee waren de aanleiding voor een aantal grote doeken. Met verticale en horizontale vlakken én door het toepassen van perspectief, ontstond er een grafisch, realistisch beeld.

1974 / Zierikzee. *Olieverf, 95 x 95 cm.*

1974

In de periode van 1964 tot en met 1974, ontwikkelde ik me van amateur tot professioneel kunstenaar. Van de eerste voorzichtige tekening tot grote monumentale doeken.

Behalve het maken van tekeningen en schilderijen, waren er ook al snel mogelijkheden om te exposeren. Bijvoorbeeld in de vorm van een kraampje op kunstmarkten, of in een kleine galerie, vaak met tekenaar/illustrator Jan Hensema uit Dordrecht. Een lijst van exposities staat op pagina 473.

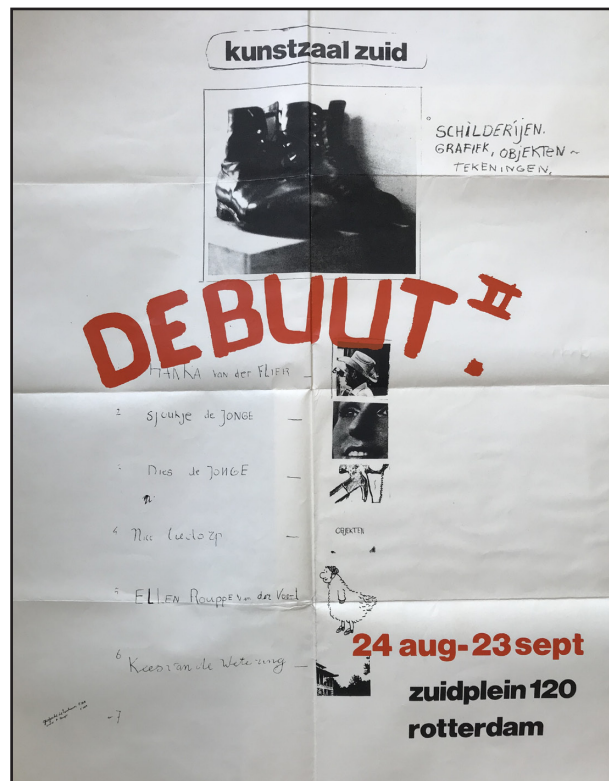
Ook verschenen er regelmatig persberichten in de lokale kranten over exposities en een aantal keer in de vorm van een interview (pag. 497).

1974 / Expositie bij het gemeentelijk archief in Dordrecht.

De afsluiting van het examenjaar was in de vorm van een expositie in het gebouw van de kunstacademie in Rotterdam, toen nog aan de G. J. de Jonghweg.

In Kunstzaal Zuid, van de Rotterdamse Kunststichting, was eveneens een afsluitende expositie, met als titel Debuut II. Daar exposeerde ik met nog vijf andere afstuderende kunstenaars.

1974 / Affiche Kunstzaal Zuid.